

Gordana Pavić srpska pesnikinja koja ne zna za prepreke

Tema Srпкиnje i društveno ženski odnosi odvodi nas na kulturnu scenu. Gordana Pavić pesnikinja iz Dalja svojim je stvaralaštvom i aktivnostima snažno vezana za život zajednice te značajno doprinosi bogatijem kulturnom nasleđu srpskog naroda u Hrvatskoj. Svoju inspiraciju ne pretvara samo u stihove, osmislila je i manifestaciju koja čuva tradiciju života u srpskim selima.

Od **Jadranka Jaćimović-Ivan** - децембар 23, 2022

U **opštini Erdut** zaživela je nova manifestacija pod nazivom „**Prelo – Zlatne ruke vredno rade**“. Kulturno-umetnički program koji nas vraća u prošlost osmislila je i organizovala **pesnikinja Gordana Pavić. Predsednica Udruženja penzionera i oštećenih penzionera opštine Erdut** ovim je programom odala počast setnim sećanjima članova udruženja i svojih sumeštana. Tako je u daljskom **Domu kulture** 22. decembra održano prvo Prelo.

– Namera nam je da to postane tradicija. Pričaću anegdote koje sam zapamtila iz vremena kada sam bila mlađa. Nisam nikada bila na prelu, ali ispričaću šta sam saznala od moje **majke Jule** i mojih **komšinica Dade, Keke, majke Garave, majke Zore** i drugih. Prelo se održavalo kako bi se ljudi okupljali, zblížili i družili, tu su se rađale ljubavi, ugovarale svadbe, čijalo se perje, kominjao kukuruz, prelo se, vezlo se, štrikalo. Na prelu se razgovaralo i ogovaralo, o setvi, žetvi ali se pretresalo i sve šta bi se dešavalo u selu. Pripremala su se domaća jela, suhomesnati proizvodi od šunke, kobasice, slanine, čvaraka, krompira u rerni do sira. Bilo je i pogačica, lepinjica, krofni, a pila se rakija i vino – priča nam Gordana koja ističe da je ova manifestacija nastala iz želje da se bar nakratko odvojimo od savremene tehnologije i način života koji ljude otuđuje jedne od drugih.

– Da se rešimo interneta, tableta, mobilnih telefona, da se družimo i budemo zajedno. Ljudi su se odvojili jedni od drugih i to ne valja. Prelo se održavalo samo u zimskom periodu, gotovo svaki dan, ali uvek kod nekog drugog domaćina. To se dešavalo na selu u dugim zimskim noćima, a okupljale su se žene i devojke, dolazili su i mladići. Pričale su se stare priče o hajducima, vešticama, carevima i zmajevima. Te priče su uglavnom pričale bake – objašnjava Gordana Pavić koja ne krije želju za druženjem i prisnijim odnosima koji su nekad krasili život na selu.

Podršku Prelu dala i društva iz okolnih mesta

Tokom Prela u daljskom Domu kulture žene su kao nekada plele, heklale, vezle, a sve je upotpunjeno kulturno-umetničkim programom koji je povezao ne samo meštane Dalja nego i okolnih mesta. Tako su svoj doprinos ovom programu osim domaćeg SKUD-a „Branko Radičević“ dali i zdravičar **Slobodan Nešić** iz SKUD-a „**JJ. Zmaj**“ iz **Bijelog Brda** i **Muška pevačka grupa „Naši koreni“ iz Borova**. Stihove „**Zdravicu prelu**“ koje je napisala pesnikinja Pavić recitovao je Slobodan Nešić.

– Ja nisam živeo u vremenu kada su se održavala prela, ali se sećam priča naših starih. Pričali su kako je to bilo lepo, kako su uživali, veselili se, pričalo se i pilo. Sve što oživljava starinu, što je tradicija i što predstavlja srpski narod, ono što je izvorno moramo i trebamo da podržimo. Bila mi je čast kada me je gospođa Gordana pozvala i izrazila želju da recitujem njenu pesmu – izjavio je Slobodan Nešić.

Istovremeno srećna i setna bila je 84-godišnja **Jelena Ilišević** iz Dalja. Ona se prisetila svojih mladih dana, kad je sa radošću posećivala prela, družila se i veselila svakom okupljanju. Njena su sećanja podstakla Gordanu da organizuje prvo daljsko Prelo pod motom „Zlatne ruke vredno rade“.

– Bilo je to druženje, u kućama se okupljalo i po 15 momaka i devojaka, prelo se, plelo, štrikalo. Pripremala se hrana, bilo je svega i to nam bilo nešto najlepše i najveselije. Nekada smo zaigrali i kolo, plesali bi i momci i devojke. Bila je to milina i jako lep deo naših života. Toga već jako dugo nema, zato sam predložila da pokušamo da organizujemo prelo kako bi se sakupili i da ne zaboravimo, to je naša starina – priseća se Jelena Ilišević.

Iako slepa Gordana neumorno stvara od ranog detinjstva

Ovo dešavanje i novu manifestaciju koja je okupila meštane Dalja, ali i komšije iz okolnih sela osmislila je Gordana Pavić koja neumorno stvara još od ranog detinjstva. Rođena je 1948. godine u Dalju, a pohađala je **Školu za decu oštećenog vida „Veljko Ramadanović“ u Zemunu**. Daleke 1958. godine otkrila je ljubav prema pisanju koja nije prestala do danas. Radila je na centrali **Vodovoda Osijek** od 1968. do 1991. godine. Danas živi i stvara u roditeljskoj kući u Dalju.

Gordana je veoma aktivna i učestvuje na svim pesničkim susretima na području **istočne Slavonije, Baranje i zapadnog Srema**, predsednica je Udruženja penzionera i oštećenih penzionera opštine Erdut, članica **Gradske organizacije saveza slepih Novi Sad, Udruženja slepih Osijek, Srpskog kulturnog društva „Prosvjeta“ pododbora Dalj** i počasna članica **Udruženja žena Dalj**. Saradnica je **Radio Borova** i **Radio Dunava**, časopisa **„Bijela pčela“** i saradnica svih zvučnih i **Brajevih glasila za slepe i slabovide osobe** koja izlaze u **Srbiji i Crnoj Gori**. Slepa je rođenja, a tom hendikepu nije dozvolila da zavlada njenim životom, ispunila ga je onim što voli.

– Pisanjem se bavim od daleke 1958. godine, pisala sam tada pesme o lutkama, klackalicama, ljuljaškama, a posle i o svemu drugome. Prva moja pesma koju sam napisala je **„Nasmejan čovek“** koju sam posvetila mom **slepom profesoru Jovanu Vasiljeviću** koji mi je bio drugi otac, da nije bilo njega ja sigurno ne bih bila ovo što sam danas. Pišem o ljubavi, o ljudima i njihovim osobinama, o noćima i o onim besanim, dobijem svakakve inspiracije. Pronalazim je svuda, čitajući, slušajući priče, inspirišu me ljudi a ponekad se inspiracija pojavi sama od sebe – priča nam Gordana koja ne krije da nije uvek lako i da se iza svega krije upornost, trud i obrazovanje.

– Jako sam se trudila i uz pomoć mojih profesora, nastavnika i vaspitača na koje često mislim i danas. Moja je škola moj ponos i da nisam otišla i pohađala je ne znam šta bi se desilo sa mnom – ističe Pavić.

„Sve pišem i objavljujem na srpskom jeziku i pismu”

Od 1989. do danas objavila je roman „Teku kapi vrline” i zbirke pesama „Sećanja”, „Blago očima”, „Pesma ume”, „Vruć vetar”, zbirku pripovedaka „Tetka Slavkina baština”, zbirku pesama „Uteši, Bože”, zbirku pesama za decu „Zlatokosa”, knjigu aforizama „Složna braća ne žive zajedno”, zbirku pesama „Čudotvorac”, knjigu dramskih tekstova „Moj brat na visokom položaju” i zbirku pesama „Višnja na krilu sunca” i „Svetle tačke naših života”.

– Poslednja knjiga objavljena je u oktobru 2021. mada je mnogi je zovu „Svetle tačke naših života” to nisu ničije svetle tačke nego samo moje. Nova knjiga je završena i „Dnevnik moje svakodnevnice” je u štampi – najavljuje nam Gordana novu zbirku pesma.

Sve što stvara pisano je na srpskom jeziku, a njene se knjige mogu pronaći u bibliotekama u Vukovaru, Dalju, Borovu ali i u Republici Srbiji.

– Sve pišem i objavljujem na srpskom jeziku i pismu. Moj maternji jezik je srpski, ja sam Srkinja i ne upotrebljavam ni jedan drugi jezik. Izdavanje knjige pomogne mi **Srpsko kulturno društvo Prosvjeta, Veće srpske nacionalne manjine, Zajedničko veće opština i moja opština**. Tu su i moji prijatelji. Moje knjige se mogu pronaći u bibliotekama kao što je **Zaharija Orfelin u Vukovaru, biblioteka u Dalju, u Prosvjeti u Borovu, ima ih u Matici srpskoj u Nacionalnoj biblioteci u Beogradu** – navodi pesnikinja.

Problemi koji tište književnike koji pišu na maternjem jeziku, kaže Gordana, najviše se odnose na nedovoljna finansijska sredstva i izdavaštvo. Njoj su te probleme otklonili podrška srpskih kulturnih ustanova i lokalne zajednice.

– Besparica. To je ono što sve tišti, mnogi izdaju svoje knjige sami i nemaju podršku izdavača kao što je moj slučaj. Uvek sam imala veliku podršku mojih komšija, sugrađana i lokalne zajednice. Ta je podrška veliki doprinos mom stvaralaštvu, da je nisam imala ja ne bih mogla da stvaram – objašnjava Gordana.

„Neću da sedim u zapečku i da budem slepa Gordana”

Iako slepa ova je žena organizator manifestacija, predsednica udruženja, članica brojnih organizacija, saradnik medija i aktivan član društva. Krase je neumorni stvaralački duh, pozitivna energija i ljubav prema ljudima.

– Uvek kažem da neću da sedim u zapečku i da budem slepa Gordana. Kada sam bila dete znala sam da se razočaram i kažem ja to ne mogu, a moj pokojni profesor Jova kaže reci ja to hoću, ja to mogu i ja to moram i ti ćeš sve moći. Uvek se setim te njegove rečenice i kada nekada budem tužna i nešto ne mogu, jer naravno da imam i takvih dana, ja kažem; ja to hoću, ja to moram. Osim pisanja jako volim da se družim, da šetam iako mi postaje sve teže da hodam a i nemam uvek pratnju. Jako volim goste i društvo – kaže Gordana i za kraj razgovora poručuje.

– Mnoge žene nisu aktivne i ja se na to ljutim. Poručujem im da budu aktivne, da izlaze iz kuće, da se šetaju, druže, da zovu goste u kuću, da osnivaju ili se učlane u udruženja, da nešto rade.

Ovaj tekst je napisan uz finansijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa poticanja novinarske izvrsnosti.